

Staar

diagnose en operatie
algehele verdoving: narcose

Maatschap Oogheelkunde IJsselland Ziekenhuis

De patiënteninformatie over staar bestaat uit 2 delen:

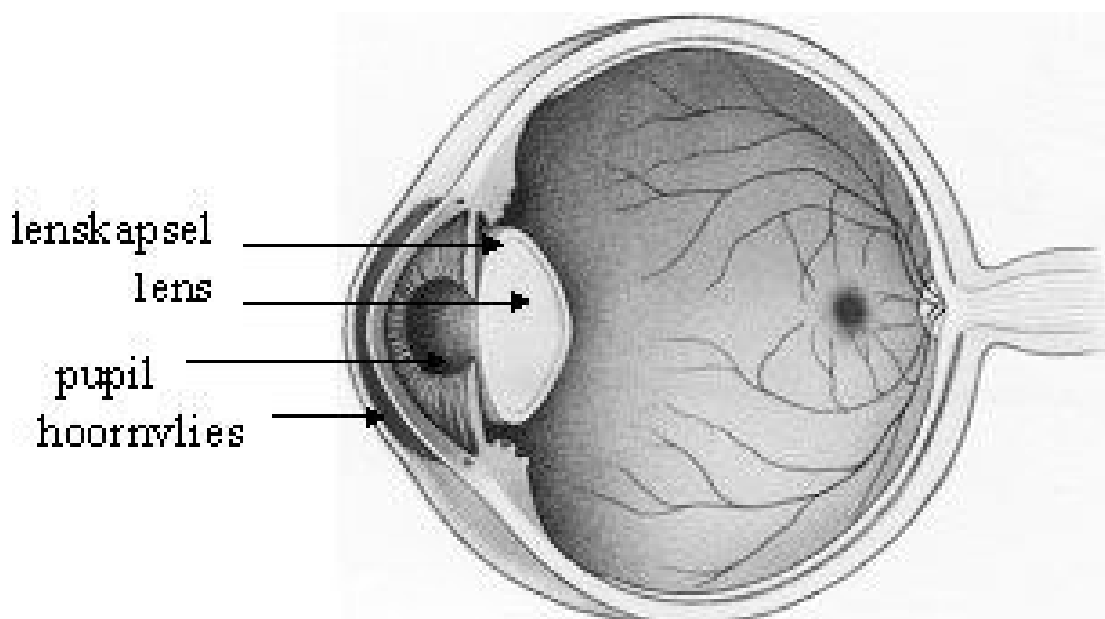
- *In deze folder kunt u lezen wat staar is en hoe de operatie verloopt;*
- *Een tweede folder informeert u over instructies en controles na de operatie en over mogelijke klachten. De tweede folder ontvangt u na de operatie.*

De diagnose

In uw oog bevindt zich, direct achter de pupil en iris, de lens (zie figuur). De lens is helder en zorgt dat u scherp kunt zien. Als u ouder wordt, kan uw lens troebel worden. Hierdoor kan licht de binnenkant van het oog (het netvlies) minder goed bereiken. Het gevolg is dat u wazig gaat zien. De vertroebeling van de lens heet staar (ofwel: cataract). Mogelijke oorzaken zijn:

- veroudering;
- een ongeval of ontsteking aan het oog;
- een aangeboren afwijking.

Bij staar is een operatie noodzakelijk om het zicht te verbeteren.

Vóór de operatie

1. Consult oogarts

Nadat uw oogarts de diagnose ‘staar’ heeft gesteld, krijgt u tijdens het consult **informatie** over de staaroperatie en de nazorg.

2. Polikliniek Oogheelkunde

Op de polikliniek krijgt u een **recept** mee voor:

- a. oogzalf, die u de avond vóór de operatie moet gebruiken;
- b. oogdruppels, te gebruiken na de operatie;
- c. een rolletje pleisters waarmee u het beschermende kapje kunt bevestigen na de operatie.

3. Lensmeting

- Tijdens de staaroperatie wordt de troebele lens vervangen door een kunstlens. Om vóór de operatie de sterkte van de implantlens te bepalen, verrichten we altijd een lensmeting, ofwel “oculometrie”. Bij deze lensmeting worden beide ogen gemeten.
- De meting is pijnloos en duurt ongeveer 15 minuten.
- We proberen deze lensmeting te combineren met uw polikliniekbezoek.

Belangrijk als u contactlenzen draagt!

- U krijgt een **aparte afspraak** voor de lensmeting.
- *Gebruikt u **harde** contactlenzen?*
Harde zuurstofdoorlatende contactlenzen kunnen het hoornvlies vervormen en daardoor fouten in de lensmeting veroorzaken. We vragen u daarom om **tenminste twee weken** vóór de lensmeting te **stoppen** met het dragen van beide zuurstofdoorlatende contactlenzen.

- *Gebruikt u **zachte** contactlenzen?*
Ook zachte contactlenzen kunnen het hoornvlies vervormen en daardoor fouten in de lensmeting veroorzaken. We vragen u daarom om **tenminste drie dagen** vóór de lensmeting te **stoppen** met het dragen van beide zachte contactlenzen.
- Breng naar de lensmeting uw **opbergdoosje met uw contactlenzen** mee, zodat u na de lensmeting uw contactlenzen eventueel weer kunt gebruiken.

4. Bezoek aan de polikliniek Anesthesiologie

Na het consult bij de oogarts wordt u doorverwezen naar de polikliniek Anesthesiologie (routenummer **61**).

Soms kunt u direct terecht, maar meestal wordt er een afspraak voor u gemaakt voor een andere dag.

Hoe bereidt u zich voor?

U krijgt vooraf een **vragenlijst** mee die u - ingevuld - mee moet nemen naar uw afspraak. Als u meteen terecht kunt, kunt u de wachttijd in de wachtruimte gebruiken om de vragen te beantwoorden.

Wat houdt uw bezoek aan de polikliniek Anesthesiologie in?

- U komt eerst bij de apothekersassistent. Die neemt uw huidige **medicijngebruik** met u door. Het medicatieoverzicht van uw apotheek wordt opgevraagd, aangevuld of gecorrigeerd.
- Daarna spreekt u de doktersassistent die:
 - de rest van de **vragenlijst** met u doorneemt;
 - uw **lengte** en **gewicht** bepaalt;
 - uw **hartslag** en **bloeddruk** meet, en
 - zo nodig een **hartfilmpje** (ECG) maakt.

- Vervolgens komt u bij de anesthesioloog.
 - deze informeert u over de **narcose** die u krijgt; meer informatie kunt u lezen u op pag. 7/8;
 - als u **bloedverdunners** gebruikt, zal de anesthesioloog u ook vertellen of u daarmee moet stoppen en zo ja, wanneer.
 - **Overige medicijnen** kunt u gewoon blijven gebruiken.

Van de anesthesioloog hoort u of u ‘**groen licht**’ krijgt voor de operatie. Het secretariaat van de arts die uw operatie gaat uitvoeren, weet dan dat uw operatiedatum gepland kan worden. U krijgt tijdens het gesprek met de anesthesioloog dus geen definitieve operatiedatum te horen.

Vorbereidingen op de operatie

Oogzalf

De avond vóór de operatie moet u eenmalig de voorgeschreven **zalf** aanbrengen in het oog dat wordt geopereerd.

Nuchter zijn

Op de dag van de operatie moet u **nuchter** zijn (zie schema op pag. 5). Dit is belangrijk om te voorkómen dat tijdens de ingreep de inhoud uit uw maag via uw slokdarm in uw luchtpijp – en zo in de longen – terechtkomt.

<ul style="list-style-type: none"> • U <u>mag</u> tot 6 uur vóór de operatie* <ul style="list-style-type: none"> ○ Normaal vast voedsel eten ○ Normaal drinken 	
<ul style="list-style-type: none"> • U <u>mag</u> tot 4 uur vóór de operatie* <ul style="list-style-type: none"> ○ Nog een beschuitje eten ○ Heldere vloeistof drinken : Thee, water, zwarte koffie evt met suiker, aanmaaklimonade, appelsap, sportdrink, dubbelfris, maar <u>géén melkproducten!</u> 	
<ul style="list-style-type: none"> • U <u>mag</u> tot 2 uur vóór de operatie* <ul style="list-style-type: none"> ○ Alleen nog wat heldere vloeistof drinken : Water, thee, zwarte koffie evt met suiker, aanmaaklimonade, appelsap, sportdrink, dubbelfris, maar <u>géén melkproducten!</u> 	

Is het tijdstip van uw operatie niet bekend?

Houd dan het tijdstip van uw opname aan als tijdstip van uw ingreep.

Roken

Het is natuurlijk beter om niet te roken, maar in de uren voor de operatie moet u het zeker niet doen. Rokers hebben geïrriteerde luchtwegen. Dat kan tijdens en na de operatie leiden tot hoesten. U moet beseffen dat hoesten, ook na afloop van de operatie, vaak erg hinderlijk is en nadelig kan zijn voor de wondgenezing. Stoppen met roken is niet verplicht. Toch adviseren wij u vanaf 6 weken vóór de operatie te minderen of te stoppen.

Overige voorbereidingen

- Als u van de anesthesioloog heeft gehoord dat u tijdelijk moet stoppen met uw **bloedverdunners**, moet u zelf vóór uw operatie de Trombosedienst inlichten.
- Op de dag van de operatie mag u niet zelf autorijden. U krijgt na de operatie namelijk een kapje op het geopereerde oog waardoor u tijdelijk diepte en afstanden niet kunt inschatten. **Neem dus een begeleider mee naar het ziekenhuis** die u na de operatie naar huis kan brengen.
- Neem zo min mogelijk **waardevolle spullen** mee naar het ziekenhuis.
- **Make-up, nagellak** en **sieraden** graag afdoen.
- U moet uw **contactlenzen, bril** en **gebitsprothese** (laten) opbergen voordat u naar de operatiekamer gaat, tenzij anders met u is afgesproken.
- Uw **gehoorapparaat** mag u inhouden aan de niet te opereren zijde.
- Tijdens de operatie draagt u een **operatiejasje**. Dit operatiejasje trekt u op de verpleegafdeling al aan.

Als er zich na uw laatste bezoek aan de polikliniek Oogheelkunde in het IJsselland Ziekenhuis **wijzigingen in uw gezondheidstoestand** hebben voorgedaan, dan is het noodzakelijk om deze vóór de operatie te melden.

U kunt hierbij denken aan:

- u bent (andere) medicijnen gaan gebruiken;
- u bent ziek of opgenomen geweest;
- u heeft een bloedtransfusie gekregen.

Neem contact op met de polikliniek Anesthesiologie: maandag t/m vrijdag van 08.30 tot 12.00 uur en van 13.00 tot 16.30 uur: 010 – 258 59 07.

Waar melden op de dag van de operatie?

U meldt zich bij het **bureau Opname** (routenummer 79).

Daarna gaat u naar de **afdeling Dagverpleging (D2)**.

Van daaruit wordt u naar de voorbereidingsruimte van de operatieafdeling gebracht.

De verdoving

- In de voorbereidingsruimte van de operatiekamer (holding) brengt de anesthesiemedewerker een **infuusnaald** in uw hand of arm in en sluit eventueel een infuus aan.
- De **bloeddruk** wordt aan uw arm gemeten.
- U krijgt **plakkers** op uw borst om uw hartslag te meten. U blijft in de holding totdat u naar de operatiekamer wordt gebracht.

Op de operatiekamer stapt u over op de operatietafel.

- U wordt aangesloten op bewakingsapparatuur. Deze apparatuur registreert onder andere uw hartslag, bloeddruk en ademhaling.
- De anesthesioloog spuit via de infuusnaald een middel in waardoor u snel in slaap valt. Ondertussen krijgt u een kapje met zuurstof. De medicijnen die tijdens de anesthesie worden toegediend, zijn nauwkeurig afgestemd op de patiënt en de omstandigheden. De medicamenten bestaan uit slaapmiddelen, pijnstillers en eventueel middelen om de spieren verslapt te houden. Het anesthesieteam is voortdurend bedacht op reacties of veranderingen in uw lichaam.
- Om de ademhaling tijdens de operatie te controleren, wordt in veel gevallen een plastic buisje via de keel in

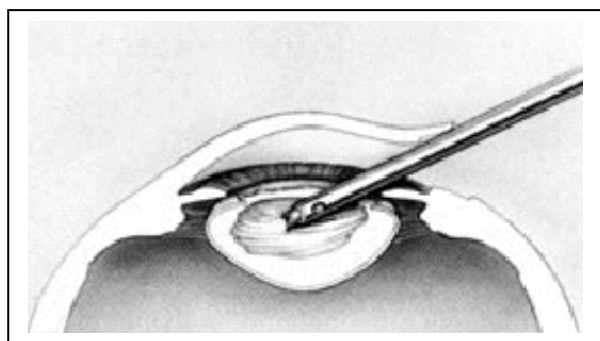
de luchtpijp gebracht. U merkt daar niets van, want u bent dan onder narcose.

Bij het inbrengen van het beademingsbuisje bestaat enig risico op beschadiging van het gebit. Als u één of meerdere slechte of loszittende gebitselementen heeft, is dit risico groter.

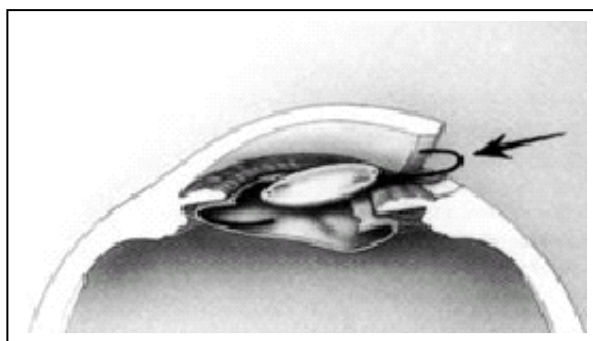
Aan het eind van de narcose wordt dit buisje weer verwijderd. Het kan zijn dat u hierdoor na de operatie wat keelpijn heeft. De keelpijn verdwijnt na één of twee dagen vanzelf.

De operatie

- Tijdens uw operatie maakt de oogarts in het hoornvlies (zie tekeningen hieronder) een sneetje van enkele millimeters. Via dit sneetje wordt de troebele lens verwijderd en vervolgens een nieuwe kunstlens geplaatst.

Verwijderen troebele lens

Plaatsen nieuwe lens

- De wond, die nodig is voor de operatie, is zo klein dat deze meestal niet gehecht hoeft te worden.
- Na de operatie wordt uw oog ter bescherming afgedekt met een kapje.
- De operatie duurt ongeveer 30 minuten.

Na de operatie

Op de uitslaapkamer

- Na de operatie gaat u naar de uitslaapkamer (verkoeverkamer). Daar werken gespecialiseerde verpleegkundigen die – onder eindverantwoordelijkheid van de anesthesioloog – uw ademhaling, bloeddruk, hartslag en het zuurstofgehalte van uw bloed bewaken. Ook informeren ze naar misselijkheid en pijn. Zo nodig krijgt u medicijnen tegen pijn of misselijkheid.
- U krijgt zuurstof via een slangetje in uw neus.
- Zodra uw lichamelijke toestand stabiel en veilig is, wordt u door verpleegkundigen opgehaald en teruggebracht naar de afdeling Dagverpleging.

Terug op de afdeling Dagverpleging

- U heeft een infuus dat blijft zitten tot het eten en drinken goed gaat en u weer voldoende wakker bent.
- Uw totale verblijf in het ziekenhuis zal ongeveer 4 uur duren.

Mogelijke complicaties tijdens de operatie

Een staaroperatie is een van de veiligste operaties: bij meer dan 97% van de patiënten verlopen de operatie en het herstel zonder problemen. Toch kunnen er complicaties optreden, zoals het scheuren van het lenzszakje. Hierdoor kan de operatie langer duren en kan het nodig zijn dat er een aangepaste kunstlens wordt ingezet. Het kan ook zijn dat er een aanvullende operatie nodig is. Het herstel van het zicht kan hierdoor langzamer verlopen.

Instructies voor na de operatie

Uitgebreide instructies kunt u lezen in de folder '*Instructies na ontslag: staaroperatie*' die u na de operatie krijgt.

- Het dragen van een **beschermkapje** is na de tweede week niet meer nodig.
- Gedurende ongeveer vier weken moet u dagelijks uw oog **druppelen**.
- In het algemeen krijgt u op de dag na de operatie én vier weken na de operatie een **controle**:
 - De controle **op de dag na de operatie**:
 - ofwel u krijgt een *afspraak op de polikliniek Oogheelkunde* voor controle;
 - ofwel u krijgt een *telefonische* controle.
 - **Vier weken na de operatie** vindt op de polikliniek Oogheelkunde de laatste controle plaats door een optometrist of oogarts. Een optometrist is daarvoor opgeleid en werkt onder supervisie van uw oogarts.

Het resultaat van de operatie

De sterkte van de kunstlens is bepalend voor de brilsterkte die na de operatie nodig is. Het kan niet gegarandeerd worden dat u na de operatie geen bril nodig heeft. Evenmin kan met zekerheid gezegd worden welke brilsterkte u na de operatie nodig zult hebben.

Heeft u nog vragen?

- Heeft u na het lezen van deze folder nog vragen, dan kunt u contact opnemen met de **polikliniek Oogheelkunde** van het IJsselland Ziekenhuis, telefoonnummer: **010 – 258 5960** (kies optie 2).
- Voor vragen over de **verdooving** kunt u contact opnemen met de **polikliniek Anesthesiologie** van het IJsselland ziekenhuis, telefoonnummer: **010 – 258 5709**.

Deze folder ondersteunt de mondelinge informatie die u van arts of verpleegkundige heeft ontvangen. Heeft u nog vragen over het onderzoek of uw behandeling, eventuele gevolgen en risico's, of over andere behandelmogelijkheden, stel ze dan gerust.

het oogzorgnetwerk
the eye care network